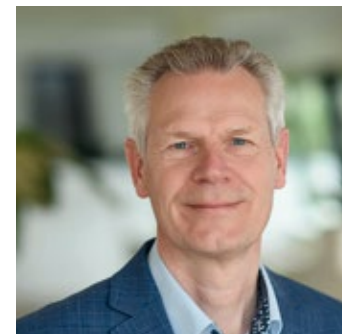

Aardappel en suikerbiet blijven op Nederlandse akker

In de Nederlandse akkerbouw zijn suikerbieten en aardappelen hoofdgewassen. Dat zullen ze blijven, maar daarvoor is kennis van de teelt nodig en een pakket sterke rassen. De uitdagingen voor de teelten zitten in het met minder mest en middelen halen van hoge opbrengsten en het hoofd bieden aan klimaatverandering, ziekten en plagen.

'Bij Cosun zit de groeikracht in ABC: aardappel, biet en cichorei'

Gert Sikken

Wij willen met suikerbieten het liefst naar 90 ton wortelgewicht, 18,6 procent suiker en 16,2 ton suiker per hectare, zegt directeur ontwikkeling Gert Sikken van Cosun. Om dat resultaat te halen moet de teler alles goed doen, van perceelkeuze tot rooien, aldus Sikken.

Guus Heselmans

Veredelaar Guus Heselmans van Meijer Potato vertaalt de wensen van de consumenten en de verwerkers in nieuwe aardappelrassen. Efficiënt en schoon produceren met beperkte chemie en rekening houden met klimaatverandering bepalen de sectie van nieuwe rassen, zegt hij.

Totaal 500.000 hectare akkerbouwgrond telt Nederland. Daarvan is 85.000 hectare gezaaid met suikerbieten en nog meer met verschillende aardappelsoorten voor frites, koken, chips, zetmeel en pootgoed. Gert Sikken van Cosun heeft binnen zijn coöperatie te maken met zowel de suikerbieten als de aardappelen. Hij verwacht dat ze belangrijk blijven voor de Nederlandse telers. 'Om dat goed te blijven doen is kennis nodig. Het is goed om die te delen tussen de telers.'

De Nederlandse suikerverwerkende industrie haalt alles uit de bieten. Suiker en hoogwaardige ingrediënten en ook energie en meststoffen halen de twee fabrieken eruit. Zo'n multifunctioneel gewas past in Nederland.

Het suikerbieteninstituut IRS levert actuele kennis. Sikken: 'Het is de uitdaging om met beperkingen in de gewasbescherming en mest, met een veranderend klimaat en de daaruit voortkomende biotische en abiotische stress, hoge opbrengsten te realiseren.'

Een teler met een topopbrengst zal alles van begin tot einde op orde moeten hebben. Een gezonde gewasrotatie, de juiste keuze voor percelen, rassen, bemesting, het draagt allemaal bij aan het succes. Door de bieten lang gezond te houden produceren ze tot in het najaar suiker voor een ruime oogst.

Beslissingsondersteunende systemen, advies via een app, precisietechniek en

rassen afgestemd op de teeltpraktijk helpen telers om doelen te bereiken. Sikken noemt als voorbeeld de veredeling op virusresistentie. Nu jonge bieten niet meer beschermd zijn met systemische middelen tegen virusoverbrengende luizen, richten veredelaars zich sterker op zo'n eigenschap.

Rasontwikkeling

Volgens Guus Heselmans zijn veel uitdagingen uit de bietenteelt van toepassing op de aardappelen. Hij denkt dat de wensen van de consument in hoge mate bepalen hoe de visie van de veredelaars op nieuwe rassen is. 'De vraag naar gezondheid en gemak groeit', aldus de veredelaar.

Ook de vraag naar robuuste, ziektebestendige rassen met meervoudige resistentie tegen de aardappelziekte *Phytophthora* bepaalt het veredelingsprogramma voor Heselmans. Om uit de 600.000 zaailingen waarmee Meijer de veredeling begint na 8 jaar één goede variëteit over te houden, gebruikt het team genetische markers in de selectie. Daarmee selecteren ze op onmisbare eigenschappen. Daarna gaat verdere selectie op wel 50 eigenschappen door.

De investeringskosten in een nieuw aardappelras liggen rond de 2 miljoen euro. Tolerantie tegen droogte en zout worden belangrijker. Zo wordt de aardappel toekomstbestendig en de veredeling van dit belangrijke voedselgewas nooit saai.

'We willen meer resistentiegenen, meer sloten op de deur, tegen *Phytophthora*'